

**สภาพ ปัญหา และแนวทางการบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลัก
ธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 27 จังหวัดร้อยเอ็ด**

**Problems and Management Guidelines for School Administration
using the Good Governance of Schools Administrators under the
Roi-et Office of Secondary Educational Services Area Zone**

เนตรนภา มหาพานต์¹, ประสงค์ สีหานาม², สมบัติ ท้ายเรือคำ³
Natnapa Mahapan¹, Prasong Srihanam², Sombat Tayraukham³

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายของการวิจัยเพื่อศึกษาสภาพ ปัญหา และแนวทางการบริหารสถานศึกษา โดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 27 จังหวัดร้อยเอ็ด โดยใช้กระบวนการวิจัยและพัฒนา 2 ระยะ คือ ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัญหาการบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา ระยะที่ 2 เพื่อพัฒนาแนวทางการบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 จังหวัดร้อยเอ็ด โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 10 คน ได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง ครูผู้สอน จำนวน 327 คน กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเครชีและมอร์แกน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

¹ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร., คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

³ รองศาสตราจารย์ ดร., คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

¹ M.Ed. Candidate in Educational Administration, Faculty of Education, Mahasarakham University.

² Assistant Professor. Dr., Faculty of Science, Mahasarakham University.

³ Associate Professor Dr., Faculty of Education, Mahasarakham University.

ผลการวิจัยปรากฏดังนี้

1. สภาพของการบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า โดยรวมและรายด้านครุมีความคิดเห็นว่าการบริหารสถานศึกษามีการปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาลโดยรวมอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีการปฏิบัติมากที่สุดคือ หลักนิติธรรม รองลงมาคือหลักความรับผิดชอบต่อสังคม และน้อยที่สุดคือหลักความโปร่งใส ด้านความคาดหวังของครูในการบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาลโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน

2. ปัญหาของการบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่าด้านที่มีปัญหามากที่สุดคือด้านความโปร่งใส รองลงมาคือด้านการมีส่วนร่วม

3. แนวทางการบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 จังหวัดร้อยเอ็ด จำเป็นต้องใช้หลักธรรมาภิบาลทั้ง 6 องค์ประกอบมาใช้ในการบริหารจัดการให้ครอบคลุมการบริหารงานทั้ง 4 ฝ่ายภายใต้กระบวนการบริหารแบบ PDCA ซึ่งจะช่วยให้สถานศึกษาบริหารจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล

คำสำคัญ : หลักธรรมาภิบาล, ผู้บริหารสถานศึกษา

ABSTRACT

This research aimed to study conditions problems and guideline for school administration in institution management using good governance by school administration. This research and development process is divided into two phases; 1) investigate current conditions and problem in school management under the good governance policy and 2) develop guidelines for managing school management by using the good governance policy in the administrators of the schools under Roi-et Office of Secondary Educational Service Area Zone 27. Research samples consisted of 10 schools administrators retrieved from using the selective random sampling technique from 327 teachers and educational staff according to Krejcie & Morgan's sample

determination table. Statistics used in data analysis were mean, percentage, and standard deviation.

The results of the research were as follows:

1. The conditions of the schools administration using the good governance of the schools administrators under Roi-Et Office of Secondary Educational Service Area Zone 27 showed that as overall and in each aspect, the teachers agreed with that the school administrators having good governance at a high level. The aspects practiced most by the administrators were rule of laws and accountability while the least practiced aspect was transparency. The teachers' expectation in the schools administration should be at a high level in all aspect.

2. Problems in school administration by using the good governance of the schools administrators under Roi-et Office of Secondary Educational Service Area Zone 27 were at the highest level in transparency followed in successive order of participation.

3. Guidelines for school administration by using the good governance of the schools administrators under Roi-et Office of Secondary Educational Service Area Zone 27 required all 6 elements of good governance to manage the administration in all 4 steps of PDCA which would benefit to the school administration effectively and efficiently.

Keywords : Good Governance , Schools Administrators under

บทนำ

การบัญญัติให้สถานศึกษาเป็น “นิติบุคคล” ในกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการนับเป็นการปฏิรูปการศึกษาครั้งสำคัญของประเทศไทย ซึ่งสอดคล้องกับเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 ที่มุ่งหวังยกระดับการศึกษาของ

ชาติให้ได้มาตรฐานและจัดการศึกษาได้อย่างทั่วถึงมีคุณภาพ โดยได้บัญญัติให้มีการกระจายอำนาจการบริหารจัดการศึกษาทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารบุคคล และการบริหารงานทั่วไปไปยังคณะกรรมการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง การจัดองค์กรที่มีสถานะเป็นนิติบุคคลตามกฎหมายมหาชน

ที่จัดบริการสาธารณะย่อมจะมีอิสระในการบริหารทั้งด้านทรัพยากรบุคคล และอำนาจหน้าที่ในกรอบที่กฎหมายให้อำนาจไว้ การมีกฎหมายกำหนดให้สถานศึกษาเป็นนิติบุคคลมีจุดมุ่งหมายสำคัญที่จะทำให้สถานศึกษามีอิสระ มีความเข้มแข็งในการบริหาร เพื่อให้การบริหารเป็นไปอย่างคล่องตัว รวดเร็วและสอดคล้องกับการต้องการของผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชนท้องถิ่น และประเทศชาติ อย่างไรก็ตาม การจะบริหารสถานศึกษาที่มีสถานะเป็นนิติบุคคลให้บรรลุตามจุดมุ่งหมายดังกล่าว มีแนวทางหรือเงื่อนไขที่ผู้บริหารสถานศึกษาควรคำนึงคือ การบริหารแนวใหม่เพื่อให้การบริหารและการตัดสินใจมีความถูกต้อง สุจริตยุติธรรม และให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้รับบริการ ผู้บริหารควรดำเนินการโดยใช้องค์คณะบุคคลเข้ามามีส่วนร่วมในการพิจารณาตัดสินใจให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ โดยการจัดทำในรูปแบบของคณะกรรมการเพื่อให้หลายฝ่ายได้ร่วมคิดร่วมทำ ร่วมตัดสินใจ และร่วมรับผิดชอบ ซึ่งเป็นการกระจายอำนาจให้การบริหารงานมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล (ประมวล รุจนเสรี. 2542 : 25)

การใช้หลักธรรมาภิบาลกำหนดกลไกและกติกาสังคม เพื่อใช้บริหารจัดการทรัพยากรทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองของประเทศเพื่อพัฒนา

เสถียรภาพ ความสงบและความมั่นคงในสังคม โดยการบริหารปกครองที่ดีใช้กลไกของภาครัฐที่ดี ดำเนินการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี สิ่งที่ทำทลายการบริหารสถานศึกษาในขณะนี้คือการปรับกลยุทธ ทศนคติ วิธีคิดตามหลักพื้นฐานของการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี (วรทัต ลัยนันท์. 2545 : 22)

ในช่วงปฏิรูประบอบราชการ แนวคิดเรื่องธรรมาภิบาลได้มีบทบาทอย่างมากต่อหน่วยงานภายในประเทศทั้งภาครัฐและเอกชน เช่น ทบวงมหาวิทยาลัย ได้จัดตั้งคณะทำงานส่งเสริมการบริหารสถาบันอุดมศึกษาด้วยหลักธรรมาภิบาล การบริหารการจัดตั้งคณะกรรมการเพื่อพัฒนาระบบการกำกับดูแลกิจการที่ดี กำหนดไว้ในระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ. 2546 โดยกำหนดให้หน่วยงานของรัฐทุกแห่งกำหนดแผนโครงการเพื่อปรับปรุงในความรับผิดชอบให้สอดคล้องกับธรรมาภิบาล (นพพล สุรนักครินทร์. 2547 : 10)

ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาสภาพปัญหา และแนวทางการบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 จังหวัดร้อยเอ็ดเพื่อจะได้นำผลการศึกษา

ครั้งนี้ไปเป็นข้อมูล และเป็นแนวทางการพัฒนาการบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาลให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลต่อไป

จุดมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพของการบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 จังหวัดร้อยเอ็ด
2. เพื่อศึกษาปัญหาของการบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 จังหวัดร้อยเอ็ด
3. เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 จังหวัดร้อยเอ็ด

ความสำคัญของการวิจัย

ผลที่ได้จากการวิจัยสภาพ ปัญหา และแนวทางการบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 จังหวัดร้อยเอ็ด สามารถนำไปเป็นแนวทางการพัฒนาการ

บริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาล รวมถึงเป็นข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตไว้ดังนี้

1. ขอบเขตเนื้อหา
การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาการบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 จังหวัดร้อยเอ็ด
2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ
2.1.1 ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 60 คน
2.1.2 ครูผู้สอนโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 2,193 คน
2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ
2.2.1 ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 27 จังหวัดร้อยเอ็ด

จำนวน 10 คน (ระยะที่ 1 จำนวน 7 คน ระยะที่ 2 จำนวน 3 คน) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสัมภาษณ์

2.2.2 ครูผู้สอนโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 327 คน กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเศษและมอร์แกน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม

3. กรอบของการวิจัย

กรอบเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาแนวทางการบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 จังหวัดร้อยเอ็ด

4. วิธีการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีการวิจัยและพัฒนา(Research and Development) แบ่งเป็น 2 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพ ปัญหาการบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 27 จังหวัดร้อยเอ็ด แบ่งได้ดังนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2. สัมภาษณ์แนวคิดของผู้บริหารสถานศึกษาหรือผู้ทรงคุณวุฒิ เกี่ยวกับสภาพปัญหาการบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 7 คน

3. สสำรวจความคิดเห็นของคุณในการบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาซึ่งผู้วิจัยใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มกลุ่มตัวอย่าง คือครูผู้สอนโรงเรียนมัธยมศึกษา จำนวน 327 คน

ระยะที่ 2 ศึกษาแนวทางการบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 จังหวัดร้อยเอ็ด

1. ศึกษาการบริหารจัดการที่ดี โดยการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 27 จังหวัดร้อยเอ็ด สถานศึกษา 3 แห่ง โดยแบ่งเป็นขนาดใหญ่ กลาง เล็ก โดยการสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 3 คน

2. ร่างแนวทางการบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขต

พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27
จังหวัดร้อยเอ็ด

กรอบแนวคิดการวิจัย

ผู้วิจัยได้ใช้กรอบแนวคิดของพระราชกฤษฎีกาหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ. 2546 (พระราชกฤษฎีกา 2546 : 10-15) เป็นกฎหมายที่เกิดขึ้นตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ 5) พ.ศ.2545 ซึ่งหลักธรรมาภิบาลมุ่งเน้นให้สถานศึกษาดำเนินงานตามภาระหน้าที่โดยยึดหลัก 6 ประการ ได้แก่ หลักนิติธรรม

(Rule of Laws) หลักคุณธรรม (Ethics) หลักความโปร่งใส (Transparency) หลักการมีส่วนร่วม (Participation) หลักความรับผิดชอบ (Accountability) และหลักความคุ้มค่า (Value for Money)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ศึกษาสภาพ ปัญหาของการบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 จังหวัดร้อยเอ็ด

ตาราง 1 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสภาพปัจจุบัน และความคาดหวังของครูที่มีต่อการบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 โดยรวมและรายด้าน

การปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา	\bar{X}	S	ระดับการปฏิบัติ	\bar{X}	S	ระดับความคาดหวัง
1. หลักนิติธรรม	4.68	0.38	มากที่สุด	4.74	0.48	มากที่สุด
2. หลักคุณธรรม	4.51	0.34	มากที่สุด	4.77	0.51	มากที่สุด
3. หลักความโปร่งใส	3.56	0.84	มาก	4.76	0.49	มากที่สุด
4. หลักการมีส่วนร่วม	3.97	0.63	มาก	4.75	0.50	มากที่สุด
5. หลักความรับผิดชอบ	4.59	0.51	มากที่สุด	4.77	0.51	มากที่สุด
6. หลักความคุ้มค่า	4.00	0.61	มาก	4.73	0.50	มากที่สุด
รวม	4.20	0.34	มาก	4.77	0.46	มากที่สุด

1. ผลการวิเคราะห์สภาพการบริหารงานโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 27 จังหวัดร้อยเอ็ด ครูมีความคิดเห็นว่าการบริหารสถานศึกษามีการปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาลโดยรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านที่มีการปฏิบัติมากที่สุดคือหลักนิติธรรมหลักความรับผิดชอบและหลักคุณธรรมน้อยที่สุดคือหลักความโปร่งใสรองลงมาคือหลักการมีส่วนร่วม

ความคาดหวังของครูที่มีต่อการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 27 จังหวัดร้อยเอ็ดพบว่าครูมีความคาดหวังโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุดและเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าความคาดหวังของครูที่มีต่อการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้านโดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือหลักคุณธรรมหลักความรับผิดชอบต่อรองลงมาคือด้านความโปร่งใสและหลักการมีส่วนร่วมน้อยที่สุดคือหลักความคุ้มค่า

2. ผลการศึกษานโยบายการบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 27 จังหวัดร้อยเอ็ด

พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 27 จังหวัดร้อยเอ็ด

ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิทางการศึกษาเกี่ยวกับสภาพปัญหาการบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 27 ด้านที่พบปัญหามากที่สุดคือ

1. ด้านหลักความโปร่งใส
2. ด้านหลักความคุ้มค่า
3. ด้านหลักคุณธรรม
4. ด้านหลักความรับผิดชอบต่อ
5. ด้านหลักการมีส่วนร่วม
6. ด้านหลักนิติธรรม

ตอนที่2 แนวทางการบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาลสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 27 จังหวัดร้อยเอ็ด

3. ผลการศึกษาสภาพการบริหารสถานศึกษาที่มีการบริหารจัดการที่ดี

ผู้วิจัยได้ศึกษาสภาพการบริหารงานของโรงเรียนที่มีการบริหารจัดการที่ดี เพื่อเป็นแนวทางในการบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 27 จังหวัดร้อยเอ็ด โดยผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีการบริหารจัดการ

ที่ดี เกี่ยวกับหลักการบริหารหรือแนวคิดในการบริหารงานในสถานศึกษาที่ส่งผลให้การดำเนินงานของสถานศึกษาประสบผลสำเร็จในการบริหารงานโดยใช้หลักธรรมาภิบาลทั้ง 6 ด้านคือ 1) ด้านหลักนิติธรรม 2) ด้านหลักคุณธรรม 3) ด้านหลักความโปร่งใส 4) ด้านหลักการมีส่วนร่วม 5) ด้านหลักความรับผิดชอบ 6) ด้านหลักความคุ้มค่า ประกอบด้วยสถานศึกษา 3 แห่ง ซึ่งแบ่งตามขนาดของสถานศึกษาขนาดใหญ่ขนาดกลางและขนาดเล็กได้แก่ 1) โรงเรียนร้อยเอ็ดวิทยาลัย 2) โรงเรียนขัติยะวงษา 3) โรงเรียนหนองผึ้งวิทยาคารเป็นสถานศึกษาที่ประสบความสำเร็จระดับประเทศในการจัดการเรียนการสอนจำนวนนักเรียนเพิ่มขึ้นทุกปีการศึกษานักเรียนสามารถสอบเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยที่มีชื่อเสียงสังคมและชุมชนยอมรับ

แนวทางการบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 27 จังหวัดร้อยเอ็ด การบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาลที่ประสบผลสำเร็จภายใต้กรอบงาน 4 ฝ่ายคืองานวิชาการ งานงบประมาณ งานบุคลากร งานบริหารงานทั่วไป การมีวิสัยทัศน์เชิงกลยุทธ์และการปฏิบัติราชการอย่างมีประสิทธิภาพมีการ

ปรับปรุงแก้ไขผลการปฏิบัติงานมุ่งเน้นให้การบริหารสถานศึกษา การบริหารการจัดการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพมีคุณภาพและมีมาตรฐานสอดคล้องกับความต้องการในการสร้างผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติและสอดคล้องกับความต้องการและความถนัดของผู้เรียนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญมีการกำหนดทิศทางของสถานศึกษาโดยกำหนดวิสัยทัศน์ภารกิจเป้าประสงค์โดยการจัดทำแผนปฏิบัติการและมีการวางแผนการดำเนินงานยึดหลักการของ Deming มาขับเคลื่อนการปฏิบัติงานเพื่อให้เป็นระบบงานอย่างเป็นขั้นตอน

ผลการวิจัย

1. ผลการวิจัยสภาพในการบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 จังหวัดร้อยเอ็ดตามหลักธรรมาภิบาลทั้ง 6 ด้าน โดยรวมพบว่า ครูมีความคิดเห็นว่าผู้บริหารสถานศึกษามีการปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาลโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีการปฏิบัติมากที่สุด คือ หลักนิติธรรม หลักความรับผิดชอบต่อสังคม และหลักคุณธรรม ส่วนด้านความคุ้มค่า ด้านการมีส่วนร่วมและด้าน

ความโปร่งใส มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ความคาดหวังของครูที่มีต่อการบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า ครูมีความคาดหวังโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ความคาดหวังของครูที่มีต่อการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านหลักคุณธรรม ด้านหลักความรับผิดชอบ รองลงมาคือ ด้านความโปร่งใส ด้านหลักนิติธรรมและ ด้านหลักความคุ้มค่า

2. ผลการวิจัยปัญหาการบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า สภาพปัจจุบันระดับการปฏิบัติด้านความโปร่งใสในความคิดเห็นของครูมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด รองลงมาคือด้านการมีส่วนร่วม

3. ผลการศึกษาแนวทางการบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 27 ใน การบริหารงาน 4 ฝ่าย

3.1 ด้านหลักนิติธรรม ผู้บริหารมีภาวะผู้นำด้านหลักนิติธรรม สถานศึกษามีนโยบายและเป้าหมายในการจัดการศึกษาที่ชัดเจน สถานศึกษามีแผนกลยุทธ์ แผนปฏิบัติการสถานศึกษามีโครงสร้างการบริหารงานที่ชัดเจนการเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับสิทธิและการใช้สิทธิกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาความรู้ กฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับการศึกษาทบทวน กฎระเบียบ ข้อบังคับ ในการปฏิบัติงานความเท่าเทียมกันของการบังคับใช้ กฎระเบียบ ข้อบังคับ ดุลยพินิจ ในการปฏิบัติงานความเป็นอิสระของผู้ทำหน้าที่วินิจฉัยคุณและโทษกระบวนการพิจารณาความผิด และการกำหนดโทษ

3.2 ด้านหลักคุณธรรม ผู้บริหารมีภาวะผู้นำด้านหลักคุณธรรม โดยใช้หลักธรรม พรหมวิหาร 4 กัลยาณมิตร เป็นต้นและมีจรรยาบรรณต่อวิชาชีพครูและนักเรียน มีคุณธรรมจริยธรรม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของสถานศึกษา วิเคราะห์และกำหนดการทำงานขององค์กรด้วยความเสมอภาค ครบถ้วนทุกงานทุกกลุ่ม การจัดสภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงานด้วยความเสมอภาคมีการประเมินผลความพึงพอใจทัศนคติของบุคคลทั้งภายในและภายนอกที่มีต่อสถานศึกษา แล้วนำผลมาปรับปรุงพัฒนาการบริหารงานแบบกระจายอำนาจตาม

หลักการมอบอำนาจที่มีคุณภาพและได้มาตรฐาน มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพของการปฏิบัติราชการจากการมอบอำนาจ มีการบริหารระบบการแก้ไขปัญหาข้อร้องเรียนที่มีประสิทธิผล และสร้างความพึงพอใจต่อผู้รับบริการจากสถานศึกษามีการสำรวจความคาดหวัง/ความต้องการของครู นักเรียน ผู้ปกครองและชุมชน แล้วนำผลมาวิเคราะห์เพื่อจัดทำแผนปฏิบัติราชการระยะสั้นและระยะยาวสร้างความรักและความผูกพันต่อสถานศึกษาให้เกิดกับครู นักเรียน ผู้ปกครองและชุมชน

3.3 ด้านหลักความโปร่งใส ผู้บริหารมีความโปร่งใสในการบริหารจัดการสถานศึกษา มีคณะกรรมการรับผิดชอบเรื่องการตรวจสอบภายใน มีการจัดทำกฎบัตรร่วมกันมีการจัดทำแผนความสมบูรณ์ของแผน รวมถึงการดำเนินการตามแผน และการติดตามผลมีการร่วมตรวจสอบในโครงการต่างๆว่าถูกต้องตรงตามแผนมีการปฏิบัติตามมาตรฐานการตรวจสอบภายในของกรมบัญชีกลาง และมาตรฐานสากลมีการปฏิบัติราชการได้ตามกฎ ระเบียบ และข้อบังคับของข้าราชการ ไม่มีการฟ้องร้องหรือร้องเรียนในสถานศึกษาในเรื่องการทุจริตมีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารแก่ครู นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชนอย่างถูกต้อง ครบถ้วน และทันสมัยมีการป้องกันและปราบปรามการ

ทุจริต โดยมีการแต่งตั้งคณะกรรมการทำงานและผู้รับผิดชอบที่ชัดเจน และมีแผนในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตที่ครบถ้วนมีการปฏิบัติราชการได้ตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับของทางราชการ

3.4 ด้านหลักการมีส่วนร่วม ผู้บริหารต้องเป็นผู้นำด้านการมีส่วนร่วมทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา มีระบบการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร มีระบบรับฟังข้อคิดเห็น มีกลไกเสริมสร้างการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา มีระบบการมีส่วนร่วมในการติดตาม ตรวจสอบการปฏิบัติงานของสถานศึกษามีคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานร่วมบริหารจัดการสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้บริหาร ครู นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน ร่วมคิดร่วมทำร่วมตัดสินใจ และร่วมรับผิดชอบในการดำเนินงานของสถานศึกษาเพื่อพัฒนาต่อไป มีการบันทึกข้อตกลงร่วมกัน (MOU)

3.5 ด้านหลักความรับผิดชอบ ผู้บริหารต้องเป็นผู้นำด้านความรับผิดชอบมีการกำหนดให้มีระบบการประเมินผลและตัวชี้วัดที่ชัดเจน จัดให้มีกระบวนการให้ผู้เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนงาน กำหนดทิศทางการทำงานที่ชัดเจนครอบคลุมในเรื่องวิสัยทัศน์ ค่านิยม เป้าประสงค์หรือผลการดำเนินการ

ถ่ายทอดตัวชี้วัดและเป้าหมายของสถานศึกษาแก่ครูและนักเรียน หรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกคนรับทราบ มีการควบคุมภายในและการบริหารความเสี่ยง โดยมีการแต่งตั้งคณะทำงานและผู้รับผิดชอบเรื่องการควบคุมภายในและการบริหาร ความเสี่ยงที่มีประสิทธิภาพ มีการจัดทำแผนงานควบคุมภายในประจำปี และแผนระยะยาวที่มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล มีระบบการให้คุณและให้โทษ จัดให้มีระบบการประเมินผลการดำเนินงานที่มีหลักเกณฑ์ชัดเจนและเชื่อมโยงกับแรงจูงใจ กำหนดมาตรฐานดำเนินการกับผู้ไม่มีผลงาน กำหนดมาตรฐานให้รางวัลกับผู้ที่มีประสิทธิภาพในการทำงาน จัดให้มีระบบการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติราชการโดยมีหลักเกณฑ์ที่ชัดเจนโดยมีการเชื่อมโยงกับระบบแรงจูงใจและการให้โทษอย่างเป็นรูปธรรม มีความรับผิดชอบต่อสังคมและผลผลิตของสถานศึกษาโดยหมายถึงนักเรียนที่มีคุณภาพซึ่งเป็นกำลังสำคัญของประเทศชาติ

3.6 ด้านหลักความคุ้มค่า มิติประสิทธิภาพการบริหารจัดการสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ มีการวิเคราะห์กำหนดภารกิจหลักเพื่อการพัฒนาประสิทธิภาพ วิเคราะห์ SWOT การกำหนดมาตรฐานและจัดทำคู่มือการปฏิบัติงาน การทบทวนปรับปรุงและ

พัฒนากระบวนการปฏิบัติงานโดยใช้เทคนิคและเครื่องมือเทคโนโลยีและนวัตกรรมอย่างเหมาะสม

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีประเด็นที่จะอภิปราย ดังนี้

1. สภาพของการบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาล ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌมศึกษา เขต 27 จังหวัดร้อยเอ็ด

2. ครูมีความคิดเห็นว่าคุณสมบัติของสถานศึกษามีการปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาลโดยรวมอยู่ในระดับมาก ผลการศึกษาสอดคล้องกับงานวิจัยของ Robert G. Wall and Hugh Hawkins ได้วิจัยหน้าที่ของผู้บริหารไว้ดังนี้ 1) เป็นนักบริหารที่ดี (Good Executive) 2) เป็นผู้วางนโยบาย (Policy maker) 3) เป็นผู้วางแผน (Planner) 4) เป็นผู้เชี่ยวชาญ (Expert) 5) เป็นผู้แทนของกลุ่มในการติดต่อภายนอก (External group representative) 6) เป็นผู้รักษาสัมพันธภาพระหว่างผู้ใต้บังคับกับผู้บังคับบัญชา (Control of internal relationship) 7) เป็นผู้ให้คุณและโทษ (Purveyor rewards and punishments) 8) เป็นอนุญาโตตุลาการ (Group symbol) 9) เป็นแบบอย่างที่ดี

(Exemplar) 10) เป็นนักอุดมคติ (Ideologist) 11) เป็นผู้ยอมรับในการปฏิบัติงานขององค์กร (Scapegoat)

1. ความคาดหวังของครูที่มีต่อการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 จังหวัดร้อยเอ็ด ครูมีความคาดหวังโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเนื่องจากครูมีความคาดหวังต่อผู้บริหารสถานศึกษาให้บริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาล ซึ่งสอดคล้องกับ พงศ์พันธ์ วันดี เรื่องไพศาล (2551 : 89-92) ได้วิจัยความสัมพันธ์ของการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารกับความพึงพอใจของบุคลากรทางการศึกษา พบว่าความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลกับความพึงพอใจของบุคลากรทางการศึกษาโดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ผู้บริหารควรสำรวจความพึงพอใจของบุคลากรทางการศึกษา สอดคล้องกับ งานวิจัยของ อรทัย แสงทอง (2551 : 100-104) ได้วิจัย หลักธรรมาภิบาลกับการบริหารสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนใช้หลักธรรมาภิบาลในภาพรวมทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุด และระดับมาก ซึ่งแสดงให้เห็นว่าทั้งผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนให้

ความสำคัญในการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารสถานศึกษาให้ดีมีประสิทธิภาพ ทำให้การปฏิบัติงานในสถานศึกษาสำเร็จตามเป้าหมาย สอดคล้องกับงานวิจัยของ บังอร จันกรม (2552 : 86-92) นำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารงาน 4 ฝ่าย ได้แก่การบริหารงานวิชาการ การบริหารงานบุคคล การบริหารงานงบประมาณ และการบริหารงานทั่วไปมากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งการบริหารงานทั่วไป เนื่องจากว่าการบริหารงานทั่วไปมีขอบข่ายการปฏิบัติงานที่มาก จึงเป็นการยากที่จะดำเนินการให้ครบถ้วนและถูกต้องได้ทั้งหมด ดังนั้นผู้บริหารควรส่งเสริมให้มีการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารงาน 4 ฝ่ายอย่างทั่วถึง ผู้บริหารควรมีการส่งเสริมให้ครูได้มีการนำหลักธรรมาภิบาลในการบริหารงานของตนเองและการจัดการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง

2. ปัญหาการบริหารสถานศึกษา โดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 พบว่าสภาพปัจจุบันระดับการปฏิบัติด้านความโปร่งใสในความคิดเห็นของครูมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด รองลงมาคือด้านการมีส่วนร่วม ทั้งนี้อาจเนื่องจากครูมีความคิดเห็นว่าคุณสมบัติการบริหารสถานศึกษาควรมีการปฏิบัติด้าน

ความโปร่งใสและด้านการมีส่วนร่วมเพิ่มมากขึ้น

3. แนวทางการบริหารสถานศึกษา โดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 จังหวัดร้อยเอ็ด จำเป็นต้องใช้หลักธรรมาภิบาลทั้ง 6 องค์ประกอบมาใช้ในการบริหารจัดการให้ครอบคลุมการบริหารงานทั้ง 4 ฝ่าย ภายใต้กระบวนการบริหารแบบ PDCA ซึ่งจะทำให้สถานศึกษาบริหารจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ภาวณี ชินคำ (2550 : 99-117) ได้วิจัยรูปแบบการบริหารงานด้วยหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา พบว่ารูปแบบการบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาลควรดำเนินการดังนี้ 1) การวางแผนการบริหารงานด้วยหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนมัธยม 2) ด้านคุณธรรมการกำหนดจรรยาบรรณของครู การรณรงค์ให้มีการใช้หลักคุณธรรมอย่างกว้างขวางและจริงจัง 3) ด้านความโปร่งใสควรสำรวจความเห็นของผู้เกี่ยวข้องเกี่ยวกับความโปร่งใสควรสำรวจความเห็นของผู้เกี่ยวข้องเกี่ยวกับความโปร่งใสถูกต้องชัดเจน 4) ด้านการมีส่วนร่วมควรปรับปรุงกฎระเบียบและกลไกให้ผู้เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมการกระจายอำนาจการ

ตัดสินใจในการบริหารโรงเรียนสู่ชุมชนมุ่งผลสะดวกรวดเร็ว 5) ด้านหลักความรับผิดชอบสร้างสำนึกความรับผิดชอบต่อตนเองและระบบการประเมินผลแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์การสร้างความรู้สำนึกรับผิดชอบต่อส่วนรวม 6) ด้านหลักความคุ้มค่าสร้างจิตสำนึกแก่ครูและบุคลากรในการประหยัดการใช้ทรัพยากร การลดขั้นตอนในการบริหารและการทำงาน ควรมีการติดตามการบริหารงานซึ่งเป็นการพัฒนาประสิทธิภาพโดยการปฏิบัติตามวงจร PDCA สอดคล้องกับงานวิจัยของ มีชัย โสกันท์ (2552 : 98-109) ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์ทางบวกกับความผูกพันต่อสถานศึกษาของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลยเขต 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จากผลการวิจัย พบว่า การใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์ทางบวกกับความผูกพันต่อสถานศึกษาของข้าราชการครู ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาควรนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในการบริหารงานให้มากขึ้น ซึ่งจะทำให้ข้าราชการครูมีความผูกพันต่อสถานศึกษาสูงขึ้นด้วย สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุภา เจียมพุก (2554:140-144) ได้วิจัยแรงจูงใจของครูกับการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของ

ผู้บริหารแรงจูงใจของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายปัจจัย ทั้ง 2 ปัจจัยอยู่ในระดับมาก การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน ความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจของครูกับการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 1 มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .01 สอดคล้องกับงานวิจัยของ Clarke and Vicki Clinell Burge (2001 : 35) ได้วิจัยเรื่องการใช้หลักธรรมาภิบาลในการกระจายอำนาจการปกครองระบอบประชาธิปไตยในประเทศกาน่า ผลการวิจัยพบว่าพัฒนาการปกครองระบอบประชาธิปไตยได้มีการกระจายอำนาจทำให้เกิดกลยุทธการพัฒนาที่เป็นจริงได้มากขึ้น การพัฒนาให้เกิดความเท่าเทียมกันภายในสังคมการใช้หลักธรรมาภิบาลทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ Casey-Cooper, Marcella (2005 : 69) ได้ศึกษาเรื่องการจัดการศึกษาของโรงเรียนในรัฐโมรอนโก มีการปฏิบัติงานแบบมีส่วนร่วม ซึ่งการ

บริหารแบบมีส่วนร่วมนี้ได้นำมาเป็นแนวทางในการพัฒนาและการจัดการศึกษาอันเป็นการปฏิบัติงานที่ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการจัดโครงสร้างคณะกรรมการบริหารโรงเรียน นอกจากนี้แล้วผลการศึกษายังพบว่า การบริหารการจัดการศึกษาของคณะกรรมการบริหารโรงเรียนนั้นได้มีการประยุกต์ใช้หลักธรรมาภิบาลอย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะกรณีนำแนวทางไปใช้

1.1 แนวทางการบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 27 เพื่อให้ประสบผลสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาทั้ง 4 ฝ่าย ต้องนำหลักการบริหารโดยใช้หลักธรรมาภิบาลทั้ง 6 ด้านไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลภายใต้กระบวนการบริหาร PDCA

1.2 การนำแนวทางการบริหารไปใช้ ผู้นำไปใช้ต้องศึกษาแนวทางที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นให้เข้าใจเห็นประโยชน์ให้มีความสำคัญและทำความเข้าใจกับครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องเพื่อสร้างความร่วมมือร่วมคิดร่วมทำร่วมตัดสินใจและร่วมรับผิดชอบการดำเนินงานจึงจะประสบความสำเร็จ

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2553*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). *พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ.2546*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ร.ส.พ.
- นพพล สุรนัดครินทร์. (2547). *การนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในองค์การบริหารส่วนตำบลตามทัศนะของประชาชนจังหวัดเชียงใหม่*. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- บังอร จันกรม. (2552). *การบริหารโรงเรียนโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการเขต 1*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตร.มหาบัณฑิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี.
- ประมวล รุจนเสรี. (2542). *การบริหาร – การจัดการที่ดี (Good Governance)*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์อสาธรรษาดินแดน.
- พงศ์พันธ์ วันดีเรืองไพศาล. (2551). *ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารกับความพึงพอใจของบุคลากรทางการศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรี เขต 2*. นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ภาวิณี ชินคำ. (2550). *รูปแบบการบริหารด้วยหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์เขต 1*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- มีชัย โสกันทัต. (2552). *ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษากับความผูกพันต่อสถานศึกษาของข้าราชการครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย เขต 1*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.
- วรทัต ลัยนันทน์. (2554). *การมีส่วนร่วมการปกครองส่วนท้องถิ่นอบต*. กรุงเทพฯ : บรรณกิจ การพิมพ์.

- สุภา เจียมพุก. (2554). *แรงจูงใจของครูกับการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐมเขต 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิตสาขาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร.*
- อรรถัย แสงทอง. (2551). *ศึกษาหลักธรรมาภิบาลกับการบริหารสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร : กรณีศึกษาสถานศึกษาในเขตตลิ่งชัน. วิทยานิพนธ์หลักสูตรปริญญาพุทธมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์.บัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย.*
- Casey-Cooper and Marcella. (2005). *Educational governance of the Morongo Unified School District.Ph.D. Capella University.*
- Clarke, Vicki Clinell Burg. (2001). *In Search of Good Governance: Decentralization And Democracy in Ghana. PhD. Dissertation: Northern Illinois University.*
- Wall,RobertB.,and Hugh HarwKins. (1964). *Management. San Francisco:McGraw-Hill,*